

2006-42-C-7/9
Els Poetes d'Ara

Clementina Arderiu

Pròleg de

J. M. Capdevila

Edicions LIRA

1923

*Biblioteca
Riera - Figueras
Barcelona*

ELS POETES D'ARA
CLEMENTINA ARDERIU

*La tria d'aquest volum
ha estat feta per
Tomàs Garcès*

Els Poetes d'Ara

Clementina Arderiu

Pròleg de

J. M. Capdevila

Edicions LIRA

1923

THE FORT OF ST. JAMES

CLAMOR ARISE

J. M. Campbell

UNIVERSITY OF TORONTO

Clementina Arderiu: Nada a Barcelona l'any 1893

Bibliografia: «Cançons i elegies» (1916);

«L'alta llibertat» (1920).

Lector amic, no sé pas si ara et veus a mans per primera vegada un llibre de Clementina Arderiu.

Per si fos així, que te'n diré a la portada? quines paraules que no destorbin i que després no semblin innecessàries i buides?—Perquè justament, si algun escriptor és indefinible és Clementina Arderiu.

A primer cop d'ull la seva poesia vos semblarà, a moments, obscurc; i de seguida, tal vegada, hi descobrireu alguna retirança, més gentilícia que no literària, amb la poesia catalana antiga d'Auzias March i Roïç de Corella.

Si, és una poesia, diríem, interior; parla de l'esperit, posa símbols. és subtil, analitza finament les situacions més delicades i les resol finament; tot d'una, com en aquells poetes, el mot sembla premiós i difícil, tot d'una el vers té una fluïdesa meravellosa.

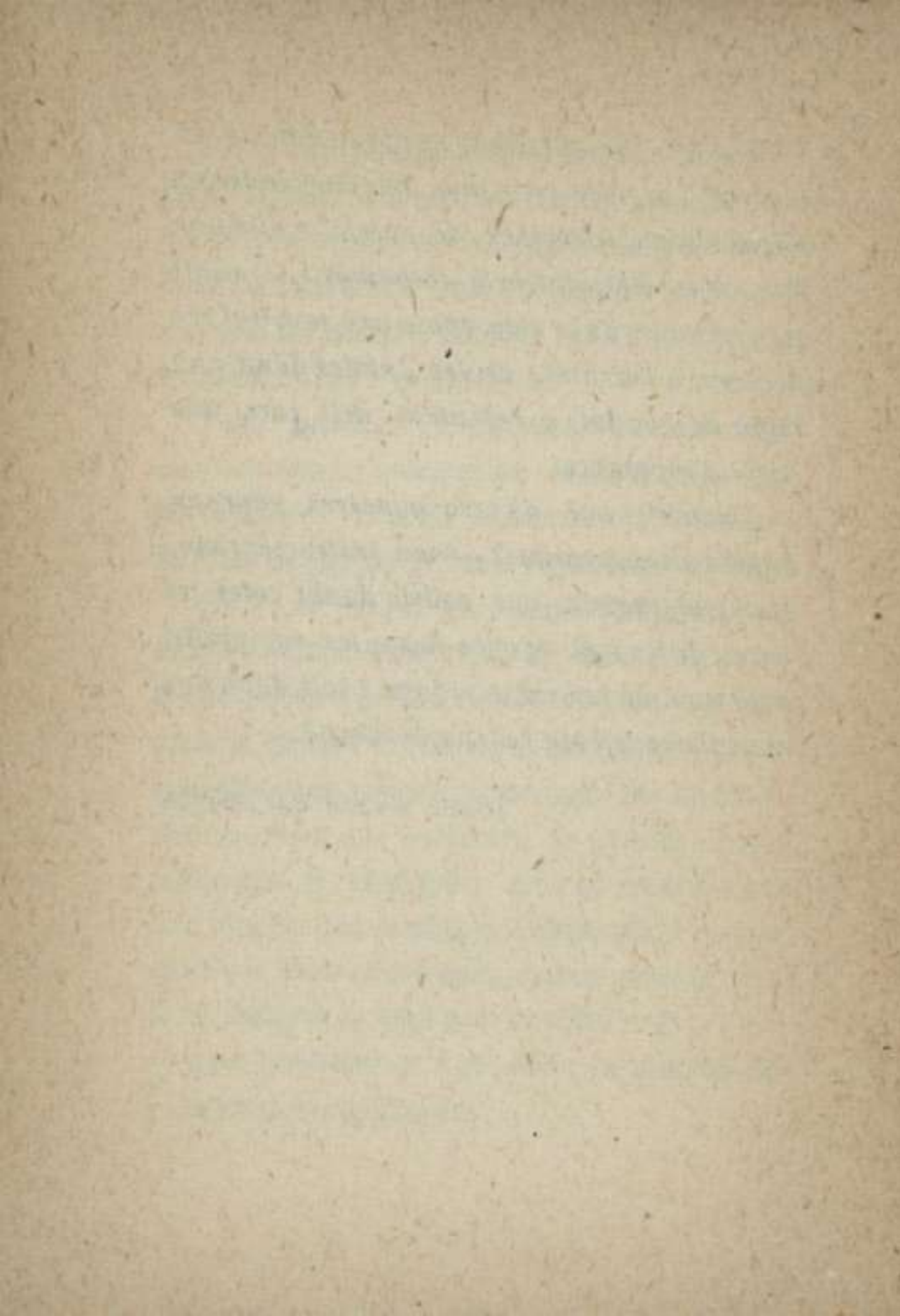
Però pensant en aqueixes poesies, tornem-hi: com en precisariem la tendència, com les definiríem si calia presentar-les a l'hipotètic lector que per primera vegada les prenla?

No ho sé, perquè són indefinibles potser de tan femenines. Diríem que hi ha a dins totes les forces però que no se'n mostra cap palesament. Sempre es contenen. Una energia lliure superior a les cançons matelxes, les domina. Ara us creieu que esclatarà la gelosia, i no: juguineja el madrigal; ara us trobeu amb una alegria que sembla que desborda, i no: la mort o el destí l'ombregen; ara us sembla que la maledicció es badi com una flor negra, i no: ve una conformitat i es difon la benedicció suaument humanitzada.

Ara és el cor que atura l'embranchida, ara és la ment. I sempre com una tremolor indecisa pletosa dóna irisacions de poesia a allò que fora, sense ella, violència torbadora.—Davant les violències de la vida oposa una suavitat reflexiva; a l'eixutesa de les ànimes dóna una regor de bondat, a l'eixutesa dels cors, una regor d'esperança.

L'esperit que dictava aqueixes cançons, a què l'acomparariem?—A un instrument musical, tal vegada, que podria donar totes les notes, de les més agudes fins a les més greus; però una mà femenina el juga i sols dóna una melodia consirosa i plena de consol.

JOSEP MARIA CAPDEVILA

DE
«CANÇONS I ELEGIES»

ESPERIT, PER NO DORMIR...

Esperit, quan tu vetllaves
era ric nostre casal;
era ple de sol i d'aire
i amb les guardes al portal.

I ara elles són inútils,
que les té preses la són;
I cap hoste no s'acosta,
que tenen llevat el pont.

Esperit en quina cambra
tan pregona t'ets colgat
que t'és llevada la joia
i les ganes de combat?

Part de fòra, on galejaves,
el món és lluent i blau;
esbatana les finestres
damunt de ta buida pau!

Que la llum entri senyora,
cada raig sò de clari.
Esperit, per no dormi...
Esperit, on són tes armes
si l'enemic fos aquí?

BEATITUT

La via inconeguda que mena al lleu fini
sense ombra de paura segueixo pas a pas;
mon seny de tot s'admira i guaita ací i allí;
igual l'infant indòcil que du la mare al braç.

Què hi fa que al lluny tenebres amaguin mon destí
si entorn la pau me crida rient amb clara faç,
i fins la molsa humida de vora del camí
més flonja es fa si en ella reposo mon cos las?

Seguda dalt d'un marge, contemplo els vianants,
i presa per les gràcies a flor de llavi errants
tothom que em parla jo amo, d'amor que als ulls floreix;

i d'ell ne soc pagada, perquè si algun me fuig,
més bella amor retrobo amant sens por d'enuig,
la Eterna Meravella que el curs del sol regeix.

ANACREONTICA

Entre al fullatge humil
Amor trobí adormit
un dia que a l'atzar
jo entrellaçava roses
Si goses, si no goses,
veient-lo tan gentil
—qui el pensaria vil?
l'agafo per les ales,
i dins el mar de vi
que un beire m'oferia
ben tost el submergia:
i el beire, sobreixint
de la polida vora,
vessava tot alhora
el vi i Amor retut
ran del meu llavi eixut.
Ai las, que d'aquell dia
dins mi no hi ha repòs!
Amor servo reclòs,
mes sento torbadores
extremituts estranyes,
i un lleu contacte d'ales
a dins de les entranyes.

EL MOT

No m'l digueu, o amic, el mot no dit;
guaitant de vostres ulls per les clivelles
deixeu-me'l recercar dins vostre pit
tal com en ell lenta amistat l'ha escrit.

O lleus i gràcils lletres, com sôu belles
dant-vos les mans! Ni l'or ni les estrelles
fulguren com vosaltres vora el cor
on impera la flama que no mor!

No volgueu enlairar-vos fins al llavi.
que l'aire alli té la fredor d'un glavi
i us occiria encar que abrigallat,
fos vostre cos per un mantell brodat
amb trema immortal de poesia.
Resteu. No ha de mancar-vos companyia;
com sé que cosa meva us és plaent,
a vosaltres vindrà mon pensament
—tot hora que d'esforç se vegi lliure—
mentre perduri en mi la fe de viure.

Per tal com vostre mot m'és conegut
cal essê estrany, o Amic, al foll traït.

QUE ET TORBA...?

Què et torba, que tremoles com un bri,
o ànima mesquina?

Com has perdut ton riure clar d'ahir
tu que et vanaves de seguir la fina
lleï de govern que a judicar ens mena
vanes les lluites de l'estat futur?

Qui ha interrompuda aquella bella trena,
enc que insegura, de ton viure obscur?

—Confonen mon orgull tes ralleries,
o, mon vell Seny amic!

Però m'és dit el que ni tu sabies;
estol de cosa nova són els dies
a ser, i aterradors del bé antic:

—qui en venceria la carrera fol·la?

Així d'allò que m'era car ahir
soc allunyada, tant que avui me solla
fins el record de mon passat camí.

Dur és l'avui, car, oblidant la clara
joia de viure que en el moment riu,
fito l'esguard enllà pensós encara
per destriar el lluny paratge ombriu.

Perquè és ombriu, amat i lluny de mi,
soc tota tremolosa com un bri.

A L'ESPERANÇA

O Esperança matinera
i jocunda a l'esperit:
tu que fas la dolò enrera
i et decantes al sentit,
repetint el mot ja dit
enllaçat al mot «Espera»;
tu que esguardes fit a fit
i esvaeixes el neguit
de la llarga carretera,
i ens allunyes el convit
de la pàl·lida hostalera
que propícia allà ens espera
en el terme mig partit
d'ara és dia—ara és nit—;
tu que tens la cabellera
de maragdes i el vestit,
i de verd has colorit
l'herba del meu prat lleugera,
fes-me eterna dins el pit
l'alta estrofa volandera,
amb la deixa de neguit
de cercar el mot no dit.
Vulgues ser ma mainadera;

d'ençà que amor m'ha colpit,
caminar sola m'esvera;
soc l'infant emperesit
que resta sempre al darrera,
fins que tu l'has acollit
a l'escalf suau del pit.

O Esperança! si és escrit,
vina, o vés-te'n ben lleugera.

EL SECRET

El secret s'és divulgat.
 Ai, la gent de ment obscura!
 del secret s'han emportat
 una mica de dolçura;
 l'han malmès i l'han colpit
 fins llevàr-li la figura,
 mes al fons de l'esperit
 el secret encara dura.
 Mai sabran com allà nia,
 com és ric de joventut,
 ni els camins per on fa via.
 Joia, fes-li companyia,
 i mena'l amb ta virtut
 allà on no arribi el traüt
 ni la buida enraonia.

Si el vent passa tot xiulant,
 sigui mig-jorn o llevant,
 — «Passa, vent, i Déu te guii».
 jo seré vivent per tant
 que el dolç secret en mi nii.

ELEGIA

Jo us sabés mort, la recordança vostra
dins mi viuria, però menys amarga;
el meu malastre esdevindria plàcid
quan dins la nit, d'un remoli d'insomnis
vostra figura resplendent de glòria
es desprengués, i de sa veu commosa
aladament jo em sentís dita amada.
Jo us sabés mort, la dura llei de l'ombra
que res respecta, ni l'Amor detura,
jo acataria—ja vençut i adicte
mon cor al seny— i de pietat deserta
per ma dolor, serenament diria:
«El Destí sol de ma dissort acuso!
Amant i amat per a mi fou: m'espera
molt més enllà d'aon un dia el duia
el seu daler de conquerir la glòria
l'ardida glòria que per mi cercava...»

I sempre avant, per mon camí llavors
faria via sens parar-me gaire;
només el temps de fer-nos holocauste
de tot el bo que em fos donat i digne.
Així mon torn arribaria prompte,

i em fora llum de gràcia la monjoia
que fita immòbil el llindar del viure.

Saber-vos mort, més que infidel voldria.

ARA SOC EN EL LLINDAR...

Ara soc en el llindà
que cap dol no em colpiria.

—Ai Amor, i si demà
jo et perdia!—

Ara un dolç encantament
em fa clara tota cosa.

—Part de dins s'ou un lament,
porta closa.—

Ara el cor gusta el seu pa
i l'amor hi és maravella.

—Massa prompte llanguirà
la parpella!

CANCÓ DE LA CONFORMITAT DE CADA MOMENT

Tendra llum del demati
blanca i daurada;
jo et pogués servir en mi
a mig-diada.

Sol ardent en plenitut
de l'hora calda:
qui et tingué al vespre eixut
dintre la falda.

Cel diàfan i estrellat
de nit primera;
ai la fosca soledat
que et ve darrera!

Dolça pau de l'alta nit,
profunda i pia;
tu finant, serà el brogit
de tot un dia.

Dolç Amat —oh, no et dolgués!—
adés i ara,

l'hora trista ha fet després
l'hora més clara.

I és la joia del moment,
que ens aconhorta,
com la lleu sentor que el vent
du i se'n emporta.

EL NOM

Clementina em dic
Clementina em deia.

Altres temps jo fui
un xic temorega:
el nom m'era llarg
mateix que una queixa
i em punyia el cor
quan les amiguetes,
per fer-me enutjar,
molts cops me'l retreien:
«Quin nom més bonic»
—deia alguna d'elles—
«però no t'escau,
és nom de princesa.»
«Ai, quin nom estrany!»
—moltes altres feien—
i jo al fons de tot
sentia l'enveja
dels seus noms tan clars
de Maria o Pepa.

Clementina em dic
Clementina em deia.

Però un any se'n fuig
 i un altre any governa.
 Aquell nom que abans
 féu ma tímidesa
 i tornà després
 una dolça fressa
 sobre el llavi nu,
 —jo mateixa el deia—
 ara m'és honor
 i m'és meravella.
 Cap nom és tan bell
 damunt de la terra
 com el que l'amat
 em canta a l'orella!
 i entra en els recers
 de l'ànima meva
 i em munta al cervell
 i em clou les parpelles.

Del cel de l'amor
 tombava una estrella...
 ara el nom em llu
 damunt de la testa.

Clementina em dic
 Clementina em deia.

PREFIGURANT

Jo diré, jo diré, jo diria
 si avui fos el dia:
 «No temo la nit;
 que al mati Déu m'ha estat a la vora
 —benastruga l'hora!—
 i m'ha beneït.

Ja no só la donzella poruga
 que cerca l'espluga
 per fer-s'hi un caliu.
 Só la dona que es sent tota forta
 al pas de la porta,
 i guaita i somriu».

Jo voldré, jo voldré, jo voldria
 que ja fos el dia
 i en ser l'endemà,
 per fer tal com l'infant que la mare
 deixa i dupta encara
 si saq caminà,

Com l'infant que al llençar-se vacil·la,
 i son ull vigila

si troba un company;
i en haver-lo sa passa és segura,
i ja no té cura
de tort ni de dany.

Jo seré, jo seré, jo seria
en ser ara el dia.
con nauxê en el port
que al record de passades tempestes
tem noves conquestes
i pensa en la mort.

En la mort que ara poc jo burlava
—que no l'enviava
pas Nostre Senyor—
i pressento a la joia més pura
un «Sempre no dura;
la mata un dolor»

Que no sé què faré ni diria
si avui fos el dia.

EL CAMÍ

Camí que em menes i mai no ets igual,
ara la vall i les verdes pastures
deixes enrera, i travessà et cal
l'hort dels raïms i les pomes madures,
dels reguerols per on l'aigua s'esmuny,
i de les moltes amigues i gerdes;
l'hort que suara jo veia tan lluny
i l'ull m'omplia de tremolors verdes.
Camí que em menes, quan surti de l'hort
seràs encara suau com ets ara,
o en la muntanya t'enfilaràs fort,
o t'abatràs en la pendissa avara?
Seràs potsé a l'altra banda finit
i ja els meus passos podrien comptar-se?
Camí que em menes i encara ets florit.
Camí que has pres la meua joia esparsa
i de tos marges fidels l'has cenyit;
ara que el peu és llisquent i les hores,
el teu finir no em doldria ja pus,
que el dolç amat s'enllaçava a mes vores
i amb un mateix caminar te'ns endús.

DE
«L'ALTA LLIBERTAT»

RETORN

Com un que afadigat i tot mesquí
després del feinejar de tot un dia,
se'n torna al seu casull, i res voldria
llevat d'un mos de pa i un bla dormir,
així jo feia via en mon camí.

I com ell só arribada i reposava
i deixava la sòn en mon coixí
i el mos prenia i me n'acontentava
i l'endemà era festa: vetaquí.

Ara però, és tot això debades:
la festa ja és passada, i el fatic.
Quan l'home aquell avui torna a les prades
mostra a sos ulls la gleba un verd més ric;
que al vespre començava d'enyorar-se
com qui fa dies que no veu l'amic.
I a mi suara em retornava esparsa
la recordança del fatic antic.
I el dolç repòs i les callades hores
també ja em començaven de pesar.
Clarò i desig vull a les meves vores,
i una eina de treball dintre la mà;

que l'esperit vigili ben alerta
 i aturi l'importú que ve a tustar:
 que si el Tedi trobava porta oberta,
 mai més l'Amor seuria en mon llinar.

PARLA L'ESPOSA

Digues, amat, quin tort, quin mal
podries veure entre nosaltres,
si en nostres mans ja hi ha el senyal
i cap vergonya en nostres galtes?

Digues, amat, entre tu i jo
per què cap ombra es posaria,
si ja oblidàrem fins el sò
d'aquella veu que ens detenia?

Per què girar els ulls entorn,
i anar porucs en tota cosa,
si ens trobem purs en el migjorn
i ni un sol núvol ens fa nosa?

Res vull saber d'ombra i pecat:
servin llur mal feixuges portes;
tinguem, espòs, la llibertat
de redreçar les nostres tortes,

si és que cercant el dret camí
hem fet dreces i marrades:
però no fem com el rei
que té les coses amagades.

Jo ja sóc teva i tu ja ets meu
 i tot el món es queda fora.
 Sigui només l'esguard de Déu
 el que ens vigili i reпти. alhora.

CANÇÓ

Canto pel goig que em fa cantar
i perquè em prengui qui em voldria;
canto perquè no puc servir
tanta de joia a casa mia.

Tota per tots i tal com só,
que d'altra guisa no en sabria;
tota per tots en ma cançó
damunt la terra on jo neixia.

Damunt la terra que alça un clam
i esqueixa el vel que l'oprimia,
i a les germanes dona un ram
de l'olivera que floria.

Canto que enlloc del món on fos
cantar com ara no podria.

CANÇÓ DE LA JOIA

La dolça fortuna mia
que alegres mon casal nul!
Si mai la dolor venia,
o Joia, fortuna mia,
obre-li la porta tu.

Mes ans no fugis ma estada
ciny-me, et prego, de record,
i deixa lliure l'entrada
a tota mala ventada
i a tot auguri de mort.

Que en tant ma fortuna dura
—ets a prop, dolor, o ets lluny?—
jo em vull llençar sense cura
dins l'abis de ma ventura,
on res no em torba ni em puny.

O dolça fortuna mia,
jo ja no temo ningú!
Si mai la dolor venia,
o Joia, fortuna mia,
obre-li la porta tu.

CANT A LA SOLEDAT

Soledat, com ets poblada,
qui et diria buida a tu!
pobre de qui t'ha blasmada,
i com deu sentir-se nu!
L'animeta ben malalta
deu teni, i algun corcó,
que tu que ets tan bella i alta,
soledat, li facis por.
Jo he gustat ta companyia
tant de temps dins el desert,
que ara que la vida mia
ja ha trobat el seu cobert,
sento una vaga recança
d'haver-te perdut un poc:
soledat, en ma mudança
tu ja veus que poc em moc.
Com abans que amb tu vagava
dins mi els records prenen torn.
Tots els morts que jo comptava
tu me'ls aplegues entorn.
I ara em parlen com solien,
més fidels però i menys vans;
rê no em diuen d'allà on nien,

ni blasmen de llurs germans;
 només retreen les hores
 que amb mi passaren captius
 i m'endolceixen les vores
 —ara plores, ara rius.

Després que en lenta corrua
 els morts ja se'n són anats,
 de nou el brogit s'anua;
 però ve que tu el combats,
 soledat. I és per l'oïda
 que conec el món humil,
 llavors que apar adormida
 la gran cridadissa vil.
 Sento les veus reposades
 de tantes vides com són,
 xiques veus insospitades
 venint de qui sap a on.
 I jo poso tota cura
 a no esbullà el dolç concert:
 que no hi ha joia més pura
 que senti amb el cor obert.

I suara encontradissa
 te m'has fet, o soledat!
 Pels camins i entre bardissa

un nou bé m'has ensenyat:
els ocells que Déu posava,
vol i cant amorosit.

Per la merla començava,
i el verdum de bec petit;
la puput tan virolada
se m'esqueia a mig camí,
i el voltor d'ala allargada
fou per tu que el coneguí.

Ben amiga et sóc encara,
soledat del bell repòs;
ta virtut ma vida amara,
i m'ets cara com l'espòs.
Perquè amb ell puc estimar-te
sense haver malmirament:
si quelcom de mi l'aparta
tu me'l tornes simplement;
i en ser dins la casa pia
que bastirem per amor,
me l'atañses cada dia
per si comencés l'enyor.
D'un abraç fet d'encantària
ciny-nos bé fins a la fi:
drets, com fita solitària
que hom encontra a mig camí.

ELS ULLS

Amo els ulls de tot vivent
per damunt de tota cosa:
no hi ha nosa
prou llisquent
que m'allunyi dels ulls de la gent.

Si el maligne em vol temptar,
jo sé prou com ho faria:
sentiria
que un mirà
ja em té tota i em pren i se'n va.

No hi valdria cap consol,
penitència, vels ni cendra;
sinó prendre
nou consol
d'altres ulls que em copsessin al volt.

Que no és prou aquest esguard
—qui en diria la dolçura?—
que fulgura
i m'és part.
Els teus ulls, amat meu, Déu te'ls guard!

Que no és prou, tant com l'estim,
per salvar-me. L'encantària
solitària
d'un abim
dins cada ull tots nosaltres tenim.

I jo en cerco el fons gemat
on s'escorre una aigua mansa,
i no em cansa
el combat,
mal la brossa m'hagués ja nafrat.

Ulls que cerquen altres ulls,
ulls com folles brimarades,
vergassades,
i abriulls;
i els discrets i els pregons tristos ulls.

Són els ulls de tot vivent
una bona, bella cosa,
sense nosa.
Vagament
sento em mi tots els ulls de la gent.

BALADA

Trobo una rosa pel camí,
—és massa bella!—

la roja flor damunt el si
d'una donzella.

Però si et tempta posseir
la meravella
jo la duria fins aquí,
la rosa i ella.

D'amor per tu
llevat de mi
no en té ningú.

De fruita et mostra un bell paner
la dona artera,
i gira i tomba pel carrer
guaitant enrera.

Però de tu jo em captindré,
i amb l'encisera
de tu la fruita apartaré
—la mala quera—

D'amor per tu
jo te'n duré
com no ningú.

Sobre el meu pit tu vas collir
la rosa bella,
la flor d'amor tu vas tenir
d'una donzella.
Ara que el fruit ja és colorí
oh meravella!
pren-me per fruita i rosa a mi
i oblida a ella.

D'amor per tu
com és en mi
no en té ningú.

EL MARINER

Quant de temps que fa,
— dies i setmanes —
que Madhu té al moll
la barca atracada,
amb l'estiba a punt,
i branda que branda.
Si ell me la deixés,
jo l'aparellava
amb cent rems alats
i cinc veles blanques.
No auiria pas
a mercats ni a tràfecs;
perquè lluny jo hi sé
l'illa de les fades:
l'enronden set mars,
tretze rius l'amaren.

Però en ton recó
tu no ploris, mare,
que jo no faré
com féu Ramatxandra
que trigà tants anys
a tornar a casa.

Seré com el rei
d'aquella rondalla;
i duré al vaixell
tot el que m'hi càpiga.
També el meu amic
jo vull emmenar-me'n.
I al lluny cercarem
l'illa de les fades:
l'enronden set mars,
tretze rius l'amaren.

Farem vela en ser
que il·lustregi l'alba.
Al migdia quan
tu estaràs banyant-te
nosaltres serem
ja a un altre reialme.
Passarem el gual,
deixarem la plana.
En pondre's el sol
ja ens tindràs a casa.
De tot el que hem vist
te'n faré contalla.
Perquè lluny jo hi sé
l'illa de les fades:
l'enronden set mars,
tretze rius l'amaren.

L'HEROI

Figura't, mare, que fem un viatge
 i terra estranya passem de camí:
 tu vas seguida dalt d'un palanquí,
 i jo a cavall, a l'estrep, com un patge.
 El sol es pon i la fosca ja es fa,
 i és el desert gris i nu davant nostre.
 Tu dius: «Fill meu, on hem 'nat a parar?»
 I la basarda et canviava el rostre.
 Però jo et dic, i el meu dir és segur:
 «Pensa, mareta, que el teu fill va amb tu».

El camí estret i retort va allargant-se;
 tot terra és ple d'abriulls feridors.
 Ja els ramaders han cercat el redós
 pel bestiar que de péixer-se es cansa.
 I cada volta la terra i el cel
 són més obscurs, i un no sap on camina,
 i tot es veu com darrera d'un vel.
 De sobte tu, fent senyal, em dius: «Vina,
 digues, fill meu, què deu ser aquell llum
 que es mou allà amb son estela de fum?»

Un crit feréstec la tenebra esquinça,
 i ens ve damunt una allau de bergants.
 Dins ta cabina tu invoques els sants
 i t'arrauleixes tota pobra i minsa.
 Tots els esclaus que et portaven, covards,
 fugen corrents i a tu et deixen en terra
 i s'arreceren darrera d'un arç.
 Però jo et dic, ans de fé el crit de guerra:
 «Mare, no temis, confia tu en mi;
 no temis, mare, que jo sóc aquí.»

Armats de llances punyents i venables,
 els assains, amb el cap esbullat,
 són cada cop més a prop de combat.
 Llavors jo els dic: «Ni un pas més, miserables,
 Si l'avancen us encalça la mort!»
 Amb un ahuc de bell nou s'abalancen.
 I tu convulsa, amb la mà sobre el cor,
 «Fill meu—em dius—fuig per Déu, que s'atansen!»
 I jo responc: «Mira, mare, si és poc;
 mira'm bé, mare, i veuràs cada cop.»

Puny l'esperó, i el meu cavall s'abriva.
 Del xoc ressonen l'espasa i l'escut.
 Xiscla el combat com un mal bufarut.
 Qui no el segà la mort, fugint l'esquiva.

Tu mestrestant, angoixosa pel fill,
 tota soleta, ja et creus que finava.
 I té, jo torno i et faig: »El perill
 passà.» I tot sagno de la lluita brava.
 I surts, i em beses, i m'estrenys, dient:
 «O fill, com m'has salvat! I que ets valent!»

...Tantes coses i coses cada dia
 passen al món que un no en sap el perquè,
 doncs, i una feta així, vés a saber,
 una vegada no s'esdevindria?
 «Qui s'ho creuria— diria el germà—
 Jo que el tenia per tan poca vida!
 Si sembla un conte de vora el fogar!»
 I els vilatans hi darien oïda
 tots admirats: «Pobra dama, ja és sort,
 de ser-hi el nen, que si no, hauria mort!»

EL MEU CARRER

Pel meu carrer passa una gent estranya,
homes i dones, cadascú amb el feix;
pel meu carrer, que és dalt de la muntanya,
corren les aigües i molta herba hi creix.

Cada passant és abordat pels gossos,
pels rondadors i els sorruts guardians;
de tota porta van eixint caps rossos,
els nins petits i altres vailets més grans.

Al fons de tot, quan el carrer devalla,
s'obira el mar amb sa lluror d'argent,
el nostre mar barceloní que calla
i és oblidat de tanta bona gent.

Es cosa rara si algun carro hi puja;
només sé d'un que ve cada matí
i passa a l'hora en què el dormir ja enuja
i és dolç el dringoleig que els ulls fa obrir.

Tothom com a pagès s'hi diu bon dia,
perquè tots semblen coneguts de temps,

**s'hi senten cants de gall, crits d'establia
i fins i tot manta sentor de fems.**

**Però és el vent, que d'entrebancs no cura,
del meu carré el passejador fidel:
ell ve rabent, sols un moment s'atura
des d'aquí llença son clam al cel.**

CANÇÓ DE LA BELLA CONFIANÇA

A l'amat he donades
totes les claus;
jo tinc totes les seves
i fem les paus.

Però resta una cambra
al fons del fons
on entrar no podriem
ni breus segons.

Tantes forces ocultes,
tants pensaments
allà dins són escàpols
a tots moments!

Bé seria debades
sotjar-hi un poc;
l'aldarull colpiria
més que no un roc.

Contentem-nos d'una ombra
o d'un ressó.
Que ell es dugui els seus comptes
com me'ls duc jo.

ELEGIA

O mort que ets tan amatent
que mai no et fugi la presa!
Darrera de ta escomesa
a cada porta un lament.
I a cada lleu moviment
aquella por de topar-te,
que el teu record no s'aparta
i ens torba sempre la ment.

Tant ens voltaves davant
—ahir finava l'amiga,
avui la serventa antiga,
demà quins altres seran?—
que alhora amb els que s'en van
un poc de nosaltres fina;
fas com l'artera veïna:
cada dia un pas avant.

I al llarg d'aquest lent finir
debades l'ànima espera,
com pensarosa hostalera
que mai no veu arribar

qui magnifiqui el seu pa;
 i en tant els hostes se'n vénen
 i passen i no s'entenen
 i memòria no en restà

Però tu hi tornes sovint,
 oh freda, a la nostra estada,
 i ens la fas tota poblada
 de morts, sense dir-nos quin
 hauràs triat en venint
 quan novament ens arribes;
 ara ens els portes a estibes,
 més de deu i més de vint.

I aquets són inconeguts
 —que els prens en llunyanes terres,
 entre les brunes desferres,
 damunt dels correus perduts.—
 Oh els cossos que et són venuts
 per les obscures renyines!
 Oh mans folles i mesquines
 que te'ls donen ja retuts!

I als ulls del nostre esperit
 van passant, tots cada dia,
 i una nova cortesia

—gast de tant pregon sentit
que ens torna l'esguard humit—
et fem ara tots alhora,
perquè ens anunciïs l'hora
de la nostra última nit.

COMPLANTA

Encara vos faré un plany,
Senyor, i un prec vos faria.
¿Per què arran de ma via
tan joiosa i sense engany,
feu passà aquesta corrua
de gent que me'n ve disgust?
Cada dia es fa més just
el món on jo em sento nua.
Cada dia un desencis
em tanca una nova porta
—l'amiga aquella tan forta
ja ha tombat dintre l'abís;
i aquella altra que jo creia
pura com lliri d'olor
us jaquí un moment, Senyor,
i tot d'una també queia—
l'entorn només malvestat:
l'home per l'home una fera.
Oh el temps aquell que jo era
sense angúnia de pecat!
D'aleshores quantes fites
marcava el doló en mon si!
Implacable Temps mesquí,

torbes l'ànima i l'agites.
Tots els teus ensenyaments
són a preu tan alt que esvera:
mon tresor de primavera
ja no és meu, ets tu qui el tens.
Cada dia mica a mica
prens de mi el millor que hi ha.
Senyor, doneu-me la mà,
que em sento molt pobra i xica.
Salveu-me el meu dolç recer,
únic soplug de ma vida;
que si Ell em fes fallida
—Senyô, és mon tot i mon bé!—
jo no fóra ja altra cosa
sinó un cos dintre l'espai
condemnat a no ser mai
res més que una trista nosa.

GELOSIA

Dubte no, que malversa el cabal
amuntegat de bona hora en ma via.
Resti, però, Gelosia, que val
tant com amor i li fa companyia.

Amb qui em parteixo el pa i la sal,
Dubte no, Gelosia.

Ella fou qui em vessà dintre el cor
ombra de mort en saber-me amorosa.
i jo en mos braços l'estrenyo més fort
d'ençà que ens ronda la Mort bel·licosa.

La gelosia de la mort
la porto al cor infosa.

Oh l'esguard que barreres no tem
i guaita a lloure una sina poncella!
Dupte vil, tu vas fent alçaprem:
ell trobaria altra sina més bella?

Ma gelosia és de bell tremp,
és glavi i és rodella.

Amistat me'l furtà a bastament;
 ell, l'estimat, de l'amic fou la presa.
 Mes Gelosia es dreçava amatent:
 «Pren-lo si et lleu, però tem ma escomesa.»

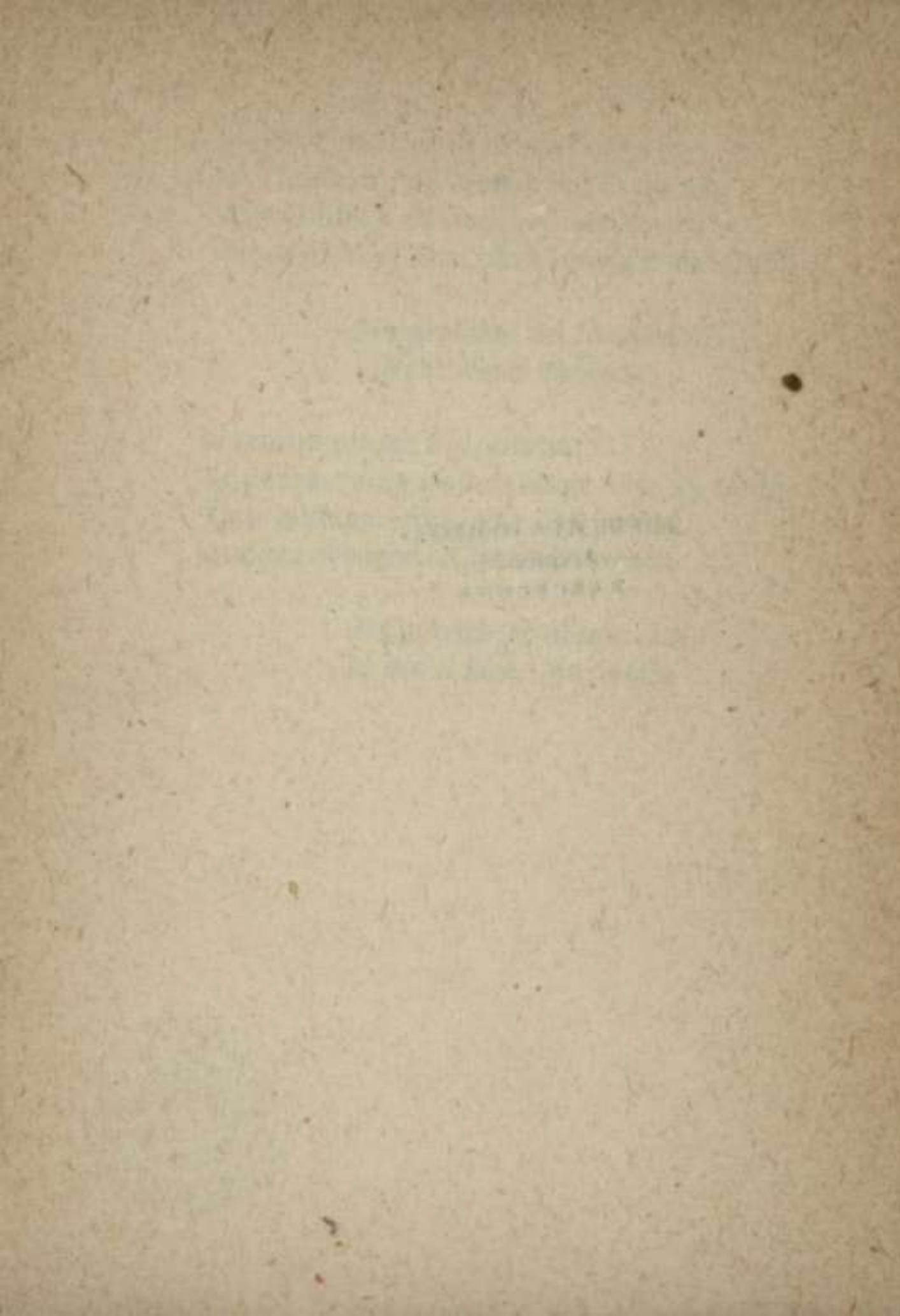
Sia amistat un foc ardent
 i jo la brasa encesa.

I també cridaria a combat
 aquesta força que es mou dins sa testa.
 Cap pensament eixirà del tancat
 que no el copsés Gelosia feresta.

Si Gelosia és el meu fat,
 jo me'n faré una festa.

IMPRESA «OMEGA»
Ampie, 53
BARCELONA

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001575550

Biblioteca
de Catalunya

Adq. D-BRE0

CE. 1001575550

Top. 2006-12-C

719

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

BIBLIOTECA
RIERA · FIGUERAS

B. 17-IV

Poe (Ard)

Reg. 3582

Ham

Els Poetes d'Ara

COL·LECCIÓ D'ANTOLOGIES
DIRIGIDA PER TOMÀS GARCÉS

Cada setmana sortirà un volum de 64 pàgines.
La tria anirà precedida d'un pròleg crítico-bibliogràfic

La primera sèrie de «Els Poetes d'Ara» comprendrà antologies de *Josep Pi Joan*, *Clementina Arderiu*, *Joan Alcover*, *Josep Carner*, *J.-M. de Sagarra* i *J. Salvat-Papasselt*

Cada volum: 0'75 pessetes

DIPÒSIT: IMPREMTA «OMEGA»

Ample, 53. Barcelona
